

The History of Egypt and the Jews

1. Real estate Bereishit 15:18

2. Rabbi Yehudah haLevi, Kuzari 2:22

וכבר שמו לארץ מצרים מעלה על שאר הארצות האחרות, ושפטו על זולתה מקל וחומר ואמרו: "ומה מצרים שנכרתה עליה ברית אסור, שאר ארצות לא כל שכן!"

They already gave Egypt a level over other lands, and drew a logical inference for other lands: "For Egypt there was a covenant executed and yet one may not live there – how much more so for other lands!"

3. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Melachim 5:7

ומותר לשכון בכל העולם חוץ מארץ מצרים, מן הים הגדול ועד המערב ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה כנגד ארץ כוש וכנגד המדבר, הכל אסור להתישב בה. בשלשה מקומות הזהירה תורה שלא לשוב למצרים, שנאמר 'לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד', 'לא תוסיף עוד לראותה', 'לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם'. ואלכסנדריאה בכלל האיסור.

One may dwell anywhere in the world, other than Egypt – west from the Mediterranean, 400 parasangs by 400 parasangs opposite Cush and the desert. One may not dwell in any of it. In three places the Torah warned not to return to Egypt, as Devarim 17:16 says, "Never again shall you return by this path," Devarim 28:68 says, "You would never again see her," and Shemot 14:13 says, "You shall not see them again, ever." And this prohibition includes Alexandria.

4. Three reasons

- Political threat Shemot 14:11, 17:3; Bamidbar 11:20, 14:4, 16:13
- Immorality Tehillim 78:51; Bereishit 9, 12; Vayikra 18:3
- Independence Devarim 11:10-11; Yehoshua 11:6; Yechezkel 29:3

5. Midrash, Bamidbar Rabbah 10:4

באותו הלילה שהשלים שלמה מלאכת בהמ"ק נשא בתיה בת פרעה והיה שם צהלת שמחת ביהמ"ק וצהלת בת פרעה, ועלתה צהלת שמחת בת פרעה יותר מצהלת בית המקדש... ובאותו שעה עלתה במחשבה לפני הקב"ה להחריב את ירושלים הה"ד (ירמיה לב) "כי על אפי ועל קמתי הָיְתָה לִי הָעִיר הזאת למן היום אֲשֶׁר בָּנוּ אוֹתָהּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה לְהַסִּיחָהּ מֵעַל פְּנֵי."

On the night when Shlomo completed the work of the Beit haMikdash, he married the daughter of Pharaoh, and there was celebration of joy for the Beit haMikdash and celebration for the daughter of Pharaoh, and the celebration of the daughter of Pharaoh was greater than the celebration of the Beit haMikdash... And at that time the thought came before Gd to destroy Jerusalem, as in Yirmiyahu 32:31...

6. Haddad and Yeravam Kings I 11

7. Looking to Egypt for Aid Kings II 17, Kings II 18, Yirmiyahu 42

8. The prophets respond

- Yeshayah 30:1-5, 31:1-3
- Hosheia 7:11, 12:2
- Yirmiyahu 42:9-22
- Eichah 4:17, 5:7

9. The Future

- Yechezkel 29-32
- Daniel 11:5-6
- Zecharyah 14:18-19

When does Yeshayah 19 happen?

10. Rashi to Yeshayah 19:1

ונעו אלילי מצרים מפניו - לא יהיה להם כח להציל את עמם מיד שלוחיו של אשור

And the idols of Egypt shake before Him – They will lack the strength to save their nation from the agents of Assyria.

11. Rashi to Yeshayah 19:18

שנינו בסדר עולם אחר מפלתו של סנחריב עמד חזקיהו ופטר את האוכלוסין שהביא עמו ממצרים ומכוש בקולרין...

We have learned in Seder Olam: After the fall of Sancherev, Chizkiyahu stood and freed the masses he had brought in chains from Egypt and Ethiopia...

12. Talmud, Menachot 109b

אמר לו רבי יהודה: לא כך היה מעשה, אלא לא קיבל עליו חוניו, שהיה שמעי אחיו גדול ממנו שתי שנים ומחצה, ואף על פי כן נתקנא בו חוניו בשמעי אחיו אמר לו "בא ואלמדך סדר עבודה", והלבישו באונקלי וחגרו בצילצול והעמידו אצל המזבח, אמר להם לאחיו הכהנים "ראו מה נדר זה וקיים לאהובתו, אותו היום שישתמש בכהונה גדולה אלבוש באונקלי שליכי ואחגור בצילצול שליכי!" בקשו אחיו הכהנים להרגו. סח להם כל המאורע, בקשו להרוג את חוניו, רץ מפניהם ורצו אחריו, רץ לבית המלך ורצו אחריו, כל הרואה אותו אומר "זה הוא, זה הוא", הלך לאלכסנדריא של מצרים ובנה שם מזבח והעלה עליו לשם שמים שנאמר (ישעיהו י"ט) "ביום ההוא יהיה מזבח לד' בתוך ארץ מצרים ומצבה אצל גבולה לד'" וכששמעו חכמים בדבר אמרו "ומה זה שברח ממנה כך, המבקש לירד לה על אחת כמה וכמה!"

Rabbi Yehudah said: That was not the story. Rather, Chonyo did not accept the position, for his brother Shimi was two and a half years his senior. Nonetheless, Chonyo became jealous of his brother Shimi, and he told him, "I will teach you the order of service." He dressed Shimi in a leather tunic and girded him with an ornamental belt and led him to the altar. He then told the other kohanim, "See what this one vowed and fulfilled for his beloved! 'On the day I will serve as high priest, I will wear your leather tunic and ornamental belt!'" The other kohanim wished to kill Shimi, but he then told them all that had happened. They wished to kill Chonyo; he fled, and they pursued him. He went to the palace, and they pursued him; all who saw him, said, "This is the one!" He fled to Alexandria in Egypt, where he built an altar and brought offerings for Gd, as Isaiah 19:19 predicted, "On that day there will be an altar for Gd in Egypt, and a monument for Gd at her border." When the sages heard of this, they said, "If this is the way one who fled from power will act [upon losing it], how much more so one who seeks it!"

13. Abarbanel, introduction to Yeshayah 19

השאלה הראשונה חרבן הזה שנזכר בכאן במצרים על ידי מי היה, כי הנה הכתוב לא פירשו, ואמר בלבד (יט, ד) וסכרתי את מצרים ביד אדונים קשה ומלך עז ימשול בהם, ולא ידענו מי היה המלך הזה אם סנחריב או נבוכדנצר או אלכסנדרוס מוקדון או אנטיוכוס הגדול או רומי, כי כל אחד מאלה כבש את מצרים, או אם יהיה החרבן הזה עתיד להיות... יקשה אומרו (פסוק ה) "ונשתו מים מהים ונהר יחרב ויבש", וכל מה שיעד על היאור ועל הדייגים ועובדי פשתים שריקות, כי לא נזכר מזה בספור חורבנה, אם לא שיאמרו שהוא כולו משל לגודל החרבן, והוא בלתי מתישב, לפי שרוב הפרשה מדבר בזה, ולא זכר דבר מהנמשל בו...

השאלה הרביעית באומרו (פסוק יח) ביום ההוא יהיו חמש ערים בארץ מצרים מדברות שפת כנען ונשבעות לד' צבקות וגומר, (פסוק יט) ביום ההוא יהיה מזבח לד' בתוך ארץ מצרים וגומר, כי איך יתכן שנחשוב שהמצריים אשר מארץ מצרים ידברו שפת כנען שלא נסו לדבר בה, וישבעו לד' צבקות ויהיה להם מזבח וידעו את ד', ועבדו זבח ומנחה וידרו נדר לד' ושלמו, והנה הדברים האלה כולם הם הם גופי תורה, ולא מצינו בחרבן סנחריב ולא בחרבן נבוכדנצר ולא בשאר החורבנות שנתגירו המצריים, ויהיו כישראל ממש לכל הדברים...

The first question: This destruction mentioned here for Egypt – who did it? The text did not explain it, saying only, "And I will imprison Egypt in the hand of a harsh master, and a bold king will reign over them," and I would not know [from this] who the king was – Sancherev, Nevuchadnezzar, Alexander of Macedonia, Antiochus the Great, or Rome – for each of these conquered Egypt. Or, it could be a future destruction... Saying, "And the water will dry up from the sea, and the river will dry up," and all it foretold for the Nile and the fishermen and the combers of flax, is difficult, for none of this is mentioned in the [historical] record of her destruction. Unless we would say that all of it is a parable for the great devastation, but that would not fit, for most of the portion speaks of this, and it does not mention the lesson...

The fourth question: It says, "And on that day, five cities in Egypt will speak the language of Canaan and swear by Gd, etc." "And on that day, there will be an altar for Gd in the land of Egypt, etc." How could we think that Egyptians in Egypt would speak the language of Canaan, with which they have no experience, and swear by Gd and have an altar and know Gd, and prepare sacrifices and gift offerings and swear to Gd and fulfill it – all of these [behaviours] are essential components of Torah, and we do not find with the destruction of Sancherev, or of Nevuchadnezzar, or of the other destructions, that the Egyptians converted and became as actual Jews in all ways...